

**А САД, ДА ИЗАЂЕТЕ  
НА ГЛАСАЊЕ**

Есеј о владавини права у Србији на примеру села  
Кукуловце



**Синиша Јанковић**

# **А САД, ДА ИЗАЂЕТЕ НА ГЛАСАЊЕ**

**Есеј о владавини права у Србији на примеру  
села Кукуловце**

**Панчево 2023.**

**Захваљујемо се за учешће у предпремијери филма:**

**Др. Јову Бакићу професору Филозофског факултета  
Др. Александри Булатовић, вишем научном сараднику  
Др. Предрагу Петровићу, директору истраживања  
Београдског центра за безбедносну политику (БЦБП)**

**Такође, захваљујемо се партнерима на промоцији пројекта:**

**Медијском склоништу Панчево, Простору Миљенко Дерета  
Београд, Медија и реформ центару Ниш, Месној Заједници  
Милентије Поповић Лесковац, Медијском склоништу  
Врање, порталу ИнфоВрањске Врање, Медија хабу  
Крагујевац, ТВ Форуму Пријепоље, Независном друштву  
новинара Србије Нови Сад, ПРОтоку Смедерево, Културном  
Центру Нови Пазар, Урбан-ину Нови Пазар, Медијском  
склоништу Чачак, Кафеу Чардак Ваљево, порталу К-013 и  
Кафеу Купе Панчево.**

Публикација је израђена уз подршку регионалног пројекта SMART Балкан – Цивилно друштво за повезан Западни Балкан којег имплементира Центар за промоцију цивилног друштва (ЦПЦД), Center for Research and Policy Making (CRPM) и Institute for Democracy and Mediation (IDM) а финансијски подржава Министарство спољних послова Краљевине Норвешке.

Садржај публикације је искључива одговорност Института за истраживање корупције Кареја и не одражава нужно ставове Центра за промоцију цивилног друштва, Center for Research and Policy Making (CRPM), Institute for Democracy and Mediation и Министарства спољних послова Краљевине Норвешке.



## **Писмо бр. 5 читатељки и читаоцу**

Ова књижица, условно ћемо је назвати књижевним делом, има директну везу са истоименим документарним филмом. Обично се филмови праве на основу књижевног дела. Овј пут је обрнуто. Књижица је сачињена на основу документарног филма, као његова допуна.

Сматрам да многе околности „иза камера“ заслужују да буду описане, како би допуниле слику духовне беде у коју смо као друштво запали.

Такође описани су и неки други детаљи као и догађаји током пројекције филма, за које сматрам да је вредно да буду сачувани.

У Панчеву, новембра 2023. године  
Аутор

## Резиме

За село Кукуловце јавност у Србији чула је пре три године (2020), када су у време непосредно пред изборе, грађанке и грађани Кукуловца одлучно одбили да гласају. Чак запретили да се у село ни не доносе гласачке кутије. Разлог за тако бурну реакцију било је обећање који су добили пре претходних поновљених избора 2017, да ће уколико гласају за председничког кандидата владајуће странке, добити асфалт. Поверовали су и гласали како је тражено, али асфалт нису добили. Опечени таквим искуством, решили су да не дозволе да их и други пут преваре.

Да реши проблем, након пар дана у Кукуловце је дошао в.д. директор ЈП Србија путева Зоран Дробњак. Опет је обећао асфалтирање, опет да то буде након гласања.

- Овог пута неће нас нико преварити, прво асфалт па онда гласање!

Био је то ултимативни захтев, на који је након бурне расправе пристао директор Јавног предузећа; које уопште није надлежно за асфалтирање улица у селима.

Асфалт је стигао већ наредног дана. За очигледно кривично дело, извршено пред камерама, нико није одговарао.

Ипак, овај екстремни пример владавине права у Србији добио је додатну вредност. Организација цивилног друштва Институт за истраживање корупције Кареја заједно са пар грађана Кукуловца успоставила је „Аутохтону школу владавине права – Кукуловце 2020“, као вид својеврсног народног учења о владавини права примењеном на реално ходање по прашини и блату грађанки и грађана Кукуловца.

Након три године, поставља се питање, да ли је асфалт у Кукуловце донео владавину права, или је из њега однео?

Чињеница је да су сви проблеми грађанки и грађана Кукуловца остали, чак се за три године и увећали. У Кукуловце на пример нема пијаће воде. Али, Кукуловце је добило прву Берзу владавине права у Србији. Она ће помоћи да одговоримо на питања:

- Како је стање владавине права у Кукуловцу? Има ли она неку вредност? Да ли се трговином владавине права егзистенцијални проблеми решавају или погоршавају?

...

Предмет ове активистичке, филмске и књижевне обраде је аутентични догађај назначен у резимеу, који се заснива на институту владавина права. Иако је реч о прилично неразумљивом институту, толико је значајан



да је „основна претпоставка Устава“. Члан 3 Устава Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006 и 115/2021) гласи:

*Владавина права*

*Владавина права је основна претпоставка Устава и почива на неотуђивим људским правима.*

*Владавина права се остварује слободним и непосредним изборима, уставним јемствима људских и мањинских права, поделом власти, независном судском влашћу и повиновањем власти Уставу и закону.*

Устав Републике Србије је рекао своје, јасно и гласно. Нема владавине права ако нема слободних избора. Па, да видимо, да ли у Србији има или нема слободних избора?

## Избори у Србији

### ***Избори у Србији - празник демократије или берза владавине права?***

*Све што није урађено у периоду између два изборна циклуса, може да се оствари у време непосредно пред изборе.*

*Вешти продавци магле, шибицари, сецикесе, дилери, мешетари, шарлатани, сплеткароши и хохштаплери свих врста и боја могу прилично успешно да профитирају. Тај профит плаћају грађанке и грађани падајући у материјалну и духовну беду.*

Да ли су избори у Србији празник демократије или берза владавине права? Колико су слободни, тачније колико су неслободни? Покушаћемо да на наведена питања одговоримо у овом кратком истраживању.

Питамо:

- Да ли си слободан, ако си уцењен, ако си предмет изнуде или ако трпиш претње? Лако је одговорити, да нема слободе тамо где има уцене, изнуде или претње.
- Да ли си слободан ако са својим гласом можеш да чиниш шта хоћеш, па и да га продаш? На ово питање добићемо различите одговоре у зависности кога питамо. А ми смо питали

грађанке и грађане села Кукуловце. Током пројекција филма питање се проширило и на друге градове.

Да не буде забуне, која би могла да доведе до погрешног разумевања, истичемо да је куповина гласова кривично дело:

### КРИВИЧНИ ЗАКОН

Давање и примање мита у вези са гласањем

#### Члан 156

(1) Ко другоме нуди, даје, обећа награду, поклон или какву другу корист да на изборима или референдуму гласа или не гласа или да гласа у корист или против одређеног лица односно предлога, казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко захтева или прими поклон или какву другу корист да на изборима или референдуму гласа или не гласа или да гласа у корист или против одређеног лица односно предлога.

(3) Ако дело из става 1. овог члана учини члан бирачког одбора или друго лице у вршењу дужности у вези са гласањем, казниће се затвором од три месеца до пет година.

(4) Поклон или друга корист одузеће се.

Када би сада могли да спроведемо анкету и питамо грађанке и грађане Србије да ли имају право да са својим гласом раде шта хоће, па и да га продају?

Верујем да би приличан број потврдно одговорио. Да ли је то одраз непознавања Кривичног Закона или нешто друго? Ово нам питање налаже да у истраживање укључимо научне дисциплине као што су социологија, психологији и друге. Што из више разлога овај пут морамо да изоставимо. Надајући се да ће нам се прилика за то ускоро пружити.

Анкету нисмо спроводили, али може да послужи анализа 79 коментара на прилог о филму на страни 45.

# **ХРОНОЛОГИЈА**

**У два чина**

## **Чин први - Избори 2017. године**

### **БИРАЧКИ ОДБОР НУДИО БИРАЧУ ДА ГЛАСА УМЕСТО ПОКОЈНОГ**

Када је почетком 2017. године један грађанин Куколоваца који је на привременом раду у Словенији, решио да дође у Кукуловце, како би гласао на председничким изборима, није ни сањао да ће тиме закотрљати грудву владавине права, која прети да се шест година касније претвори у разорну лавину. Ако се то деси, разарање би било крајње позитивно, јер му је циљ политичка корупција у Србији.

Када је наведени Кукуловчанин изашао да гласа, на Бирачко место у Основној школи, речено ми је да је већ гласао. На његово негодовање, показан му је потпис поред његовог имена у бирачком списку, који није његов. Кукуловчанин није

хтео да одсутане од свог права да гласа, те је проблем пријавио посматрачу ЦРТЕ Братиславу Стаменковићу из Лесковца. Када је информација изашла у јавност, Бирачки одбор је нашао решење за проблем, те је позвао незадовољног Кукуловчанина да гласа. Решење проблема је било горе од самог проблема. Бирач се позиву одазвао, али је наишао на још веће изненађење. Бирачки одбор му је нудио да гласа уместо умрлог лица, што је одбио. Није преостало ништа друго него да се уложи приговор и тражи понављање гласања, што је усвојено. Осим у Кукуловцу за наведене изборе укупно је у Србији гласање поновљено на три бирачка места.

Цела пропагандно изборна машинерија Лесковца сјатила се у мало село Кукуловце са једним циљем: да како зна и уме убеди све бираче да на поновљеним изборима гласају за председничког кандидата владајуће странке. Шта се тачно у селу догађало, сазнали смо три године касније.

„Сваки дан су долазили и молили су нас да изађемо и гласамо. Ко није имао личну карту возили су га у град да извади личну карту, све о трошку општине, како би успело гласање. И све су обећали“ рекао је Мића Анђелковић из Кукуловца. Оно што је најбитније обећано је асфалтирање пута.

Када високи представници власти нешто обећају и тако озбиљно приступе проблему који решавају, како да им поштен, вредан, заборављен и мучен народ не поверује.

Бирачи Кукуловца су свој део Уговора испунили: Вучић је у Кукуловцу на поновљеним изборима освојио 199 од 208 гласова, што је 95,67, јавила је Бета 18.4.2017. у 00:41.

Тријумфалним резултатима китио се председник ГрО Српске напредне странке и градоначелник Лесковца Горан Цветановић, за Југмедиу дана 17.4.2017. изјавио је: „Резултати су импозантни и захваљујем целом тиму и људима који су учествовали у томе да избори протекну у фер-плау борби у систему одговорности и у једном квалитетном систему где се навија за рад, резултат и где се гледа на перспективу суграђана. И Александар Вучић је управо та снага која може да омогући пре свега нашим младим суграђанима да имају будућност и у нашем граду и у читавој Србији“<sup>1</sup>

...

Када поштен човек испуни свој део Уговора, он очекује да и друга страна испуни свој део Уговора. Али, очигледно је да друга страна није била поштена. Њене намере према поштену сууговарачу биле су преварне!

Очекивали су једно време вредни домаћини из Кукуловца да им се асфалтира пут. Како је време пролазило, бивало им је све јасније да од асфалта нема ништа. Признати само себи да преварен није лако. Загледали су се ћутке, када би се срели. Крили су своју наивност као да је срамота.

---

<sup>1</sup> <https://jugmedia.rs/od-208-glasova-vucic-u-kukulovcu-osvojio-199/>





## Чин други - Избори 2020. године

Након три године скривања срамоте, у Кукуловцу је свануо дан у коме се своде рачуни. Опет је то било некако пред Изборе. Заборављени Уговор из 2017. године који су грађанке и грађани Кукуловца закључили са високим представницима власти, опет је био активан.

Југпрес из Лесковца обавестио је јавност да су грађанке и грађани Кукуловца јединствени у ставу да на предстојећин Изборима не само да не желе да гласају, него да се у село ни гласачке кутије не доносе.<sup>2</sup> Разлог за својеврсну побуну је, неиспуњено обећање дато три године раније, да ће се пут аслафтирати у замену за њихове гласове, што није учињено.

Медији запоседају село, узимају се изјаве, преносе се информације. Село је одлучно, неће да прими гласачке кутије, јер је већ једном преварено.

Догађај пратимо као истраживачи негативних друштвених појава које обузима несвакидашња прилика да догађај прате у реалном времену.

Да ли бирачи имају право да од власти, пред изборе, траже хитно решавање нагомиланих комуналних проблема, и то условљавајући владајућу странку? Ако

---

<sup>2</sup> <https://jugpress.com/kukulovce-nece-da-glasaju-jer-su-im-obecavali-pa-slagali-pitaju-da-li-su-i-njihova-deca-vlastima-bitna/>

не добију тражено, на изборе неће изаћи, а камо ли за њу гласати. У тону који је налик претећем, кажу, готово забрањују, да им власт на дан избора у село ни не доноси гласачке кутије. Нестварно делује да је село Кукуловце на корак од побуне. Како ће на то реаговати власт, питала се јавност којој су и даље пред очима биле слике бруталне примене силе, коју су према грађанкама и грађанима пред Народном Скупштином у срцу Престонице, пре само месец дана примениле полицијске специјалне јединице.

Опозиционо настројени, обрадовали су се да још увек има неко храбар у Србији, спреман да се против лажљиве власти побуне. Храбри јужњаци прете силом, бране својих два километра пута пуног рупа. Родила се нада, поставило се питање: да ли се владавина права брани у Кукуловцу?

## НЕПРИСТОЈНА ПОНУДА

Хоће ли се Кукуловце од гласачких кутија бранити барикадама? Хоће ли први пут у Србији у село стићи сузавац, гумени метци и водени топови? Неће! Стићи ће камиони пуни врелог асфалта, а пре њих емисар са белом заставом и непристојном понудом: „А сада да изађете на гласање“ Кукуловце са аплаузом прихвата понуду која се у реалном животу забаченог села не одбија. Идеја је рођена, филм је добио име много пре него што је ико помислио да би могао бити снимљен.

Пред камерама, скоро у директном преносу, извршена су два кривична дела Давање и примање мита у вези са гласањем из чл. 156 КЗ („Сл. Гласник РС“, бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 и 35/2019) и то једно из ст. 1, а друго из ст. 2.<sup>3</sup> Видели су то студенти правних факултета, правосудни приправници и јавност, али не тужилаштво, још мање полиција.

---

<sup>3</sup> Кривично дело је већ цитирано .

## КОРУПЦИЈСКА РАВНОТЕЖА

Народ генерално хоће да на закониту обавезу законито и поступи, свестан да ће у супротном бити санкционисан. Али народ хоће своје право да на незакониту обавезу, истом мером одговори. Па када странка тражи да за њу гласају, и обећава противуслугу, тачније уцењује, онда народ прихвата наметнута правила и истом мером одговара. Тако се на релацији власт - народ успоставља корупцијска равнотежа. Владавина права је у том случају није ненемогућа, него бесмислена.

Обично власт шаље поруке народу. Он ћути, главом клима, или је на другу страну окреће. Сада је народ главу подигао и послао поруку власти: „Ето, да видите, нисте једини који воду мути, а друге тера да је пију.“

Како је власт на ту понуду реаговала, по закону? Да, реаговала је по закону, али по оном по коме се и сама влада, неписаном. Скоро радосна дотрчала је до извора који су други замутили, мушки испила чашу мутне воде, и рекла: „А сада сви да пијете мутну воду.“

Била је то права мала слатка освета народа својој власти.

## ВЛАДАВИНА ПРАВА БРАНИ СЕ У КУКУЛОВЦУ!?

Власт је толико уложила у изборе, ма шта у изборе, у сваки сигурни глас. Толико се трудила, а како јој се враћа. Незахвални смо као људи, па у једном малом селу, ни на географској карти га нема, родио се пркос, баш пред изборе. Могло би да се каже, низак ударац. Било је забринутих за те поносне и храбре људе у Кукуловцу. Неки су им предвиђали на дан избора довољну количину црних џипова, неки показну вежбу специјаних јединица МУП-а. Трезвенији су молили Бога да мештани не одговоре јужњачки, барикадама. Срећа, сви смо имали срећу. Ипак је разум преваладао. Добро је да нико није страдао, никоме није прећено отказом у јавним комуналним службама села, јер и не постоје.

Проблем који је претио да постане Кукуловце - Париска комуна, решен је велемасторски.

- *Ја сам ту, не брините – рече Ведета<sup>4</sup> – само сам вас пустила да се мало изиграте.*

Епилог: 21. јуна 2020. године на изборе је изашло 201 од 224 уписаних бирача, а 77% гласало је за владајућу странку. Ипак СНС није поновила успех са претходних избора.

---

<sup>4</sup> Ведета је нестварна личност, отелотворена политичка корупција, лик рођен у публикацији „Очи у очи са политичком корупцијом“, присутна и у „Како је једна цедуљица срушила МУП“, такође она је и монодрама, доступна на ју тјуб каналу Кареје.

Када су избори прошли, нашао се неко да реагује. ОЦД ЦРТА и Транспарентност Србија поднеле су свака за себе кривичне пријаве против Зорана Дробњака за кривично дело куповина гласова. Шта се од кривичних пријава могло очекивати? Е, то што се очекивало, то се и десило. Није било ништа.

...

Све за борбу против политичке корупције у Србији задужене, надлежне и одговорне институције и службе, остале су слепе и неме. Ипак, реаговало је цивилно друштво. Организације ЦРТА и Транспарентност Србија су свака за себе поднеле кривичне пријаве против Зорана Дробњака в.д. директора ЈП Србија ПUTEва.

Надлежно Више јавно тужилаштво (ВЈТ) Ниш посебно одељење за сузбијање корупције Решењем бр. 9КТРО 274/20 од 8.9.2020. године одбацило је обе кривичне пријаве.<sup>5</sup> То је учинило само на основу описа у кривичним пријавама и прегледом снимка, што није уобичајено. Наиме, уколико кривична пријава није поднета од стране професионалне службе за борбу против корупције, готово по правилу Тужилаштво упућује Захтев за прикупљање потребних обавештења одговарајућој служби МУП-а за сузбијање корупције. Тужилаштво је овај пут пропустило то да учини барем формално.

---

<sup>5</sup>[https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti\\_uz\\_vesti/VJT\\_odbacilo\\_krivicnu\\_prijavu.pdf](https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/VJT_odbacilo_krivicnu_prijavu.pdf)

У образложењу Решења о одбацивању две кривичне пријаве против Зорана Дробњака ВЈТ Посебно одељење за сузбијање корупције у Нишу наводи се следеће: Поступајући заменик Вишег јавног тужиоца увидом у спорни видео снимак није могао да утврди степен озбиљности изговорених речи „А сад да изађете на гласање“ упућених мештанима села, који је потребан за извршење радње кривичног дела; из разлога јер је:

- позив упућен генерално према неодређеном броју грађана,
- у неформалном разговору и
- тек на крају разговора са неидентификованим грађанима.

Небулозама није крај. Поступајућем заменику Вишег јавног тужиоца није било довољно што је владавину права утопио у живо блато, већ је за сваки случај, да не васкрсне, хтео да је прелије дебелим слојем топљеног олова. Те је свој став допунио да се:

- асфалтирање не може сматрати наградом, поклоном или каквом другом користи што је потребно за кривично дело из чл. 156, јер се радило о потреби за асфалтирањем које би свакако било реализовано кроз одређени временски период. (СИЦ)

Кад је бал, нек је маскембал. Идемо даље, примењујемо напред описани став Тужилаштва у предмету убиства. Убица би могао да се брани на следећи начин: неспорно је да сам га ја лишио живота, али он би свакако након „одређеног временског периода“ умро.



## **АУТОХТОНА ШКОЛА ВЛАДАВИНЕ ПРАВА – КУКУЛОВЦЕ 2020.**

Напред описани примену владавине права коју смо пратили 2020. године, навела нас је да на исти дан 2021. године у селу Кукуловце успоставимо Аутохтону школу владавине права „Кукуловце 2020“. Не мислимо на школу као институцију, већ на школи као учење, као народна мудрост дубоко укореењена у бићу народа. У овом случају испољено у селу Кукуловце.

Аутохтоно учење своје извориште проналази у савршеном поимању друштвене стварности, не оптерећујући се, за ову школу, крајње небитном легислативом, На основу тога оно гради свој став одлучно и непоколебљиво.

ПРИЛОГ информације за медије:

*10. јун 2021. године, Лесковац – Панчево*  
**УСПОСТАВЉЕНА АУТОХТОНА ШКОЛА ВЛАДАВИНЕ ПРАВА КУКУЛОВЦЕ 2020**

*Данас, у Кукуловцима, организација Институт за истраживање корупције Кареја успоставила је Аутохтону школу владавине права „Кукуловце 2020“.*  
*Након што су мештани села Кукуловце одбили да на изборима 2020. године гласају, то је испровоцирало хитну реакцију државне управе, те је на данашњи дан пре годину дана постигнут усмени договор мештана Кукуловаца са господином Зораном Дробњаком в.д. директором ЈП „Путеви Србије“ да им се наредног дана асфалтира пут а да ће они заузврат гласати за СНС.*

*До тада не забележена примена владавине права иницирала је успостављање Аутохтоне школе владавине права Кукуловце 2020. Институт Кареја ће у оквиру новоуспостављене школе наставити са изучавањем предметног феномена који прети да озбиљно угрози до сада познато научно сазнање о владавини права.*

*У прилогу фотографије за илустрацију, снимљено данас у Кукуловцима. На фотографијама заступник Кареје Јанковић Синиша (у црној мајци) и сарадник Кареје из Кукуловаца Ненад Митровић (у белој мајци).*

## **10.6.2021. - 2022. годину дана АШВП**

### ***Доњи Дрековац и Вољчинце раме уз раме са Кукуловцем у успостављању владавине права***

*Кукуловце, Лесковац, Панчево, 13. јун 2022. године*

*Прошло је годину дана од када је Институт за истраживање корупције Кареја Панчево са сарадницима успоставио „Аутохтону школу владавине права – Кукуловце 2020.“ Специфични однос према владавини права мештана Кукуловца након годину дана доказао се одрживим.*

*Кукуловце је седам километара јужно од Лесковца на споредном путу који не води нигде. Како је скрајнуто, има три улаза, али ни један нема ни путоказ ни таблу са називом места.*

*Овај необични (квази) институт правних наука инспирисан је прагматичним и ултимативним захтевом стотињак мештана Кукуловца. Они су у време непосредно пре избора 2020. године захтевали да им се асфалтира пут, па ће тек онда да гласају. Образложили су свој став, тиме да више не желе да буду преварени. Њихов захтев у први мах изгледао је илузорно, али је глас из села Јужно од Лесковца, путем медија далеко стигао. Извршна политичка моћ га је чула, одмах реаговала, прихватила преговоре и (не)очекивано испунила захтев Кукуловчана у*

*потпуности. Са своје стране ни Кукуловчани нису остали дужни, поштени људи су такође испунили свој део усмено закљученог уговара и на изборима гласали за владајућу странку.*

*Асфалт се охладио, избори завршили, а јавност брзо заборавила на Кукуловце. Како је у питању егзактни научни допринос владавини права, Институт за истраживање корупције Кареја трајно га је ставио га је на своју агенду. Ово, иако научно неутемељено учење јако ефикасно се показало у пракси. Наш мониторинг је пребукиран примерима са свих ниво и страна.*

#### **ИСТУРЕНА ОДЕЉЕЊА КУКУЛОВАЧКЕ ШКОЛЕ ВЛАДАВИНЕ ПРВА У ВОЉЧИНЦУ И ДОЊЕМ ДРЕКОВЦУ**

*Да је аутохтоно учење о владавини права дубоко укоренењено у народу, показали су нам избори из априла 2022. године. Мештани села Вољчинац и Доњи Дрековац, оба из Општине Житорађа, активно су учествовали у предизборним активностима. То је била прилика која се не пропушта да искористе своја бирачка права. Захтевали су асфалт у замену за гласове. Доњи Дрековац је у изборима видео прилику да уз асфалт тражи да му се очисте дивље депоније око села и поставе контејнери. Тиме су се села Вољчинац и Доњи Дрековац позиционирала на мапи аутохтоне владавине права, као истурена одељења Кукуловачке школе.*

*У наведеном периоду сличне појаве уочене су у готово свим местима која су то чинила прилично стидљиво и прикривено. Како је за добијање статуса истуреног одељења Кукуловачке школе потребан потпуно отворен и храбро изречени став мештана, на листи истурених одељења остају само два наведена села. Листа је, наравно и даље отворена.*

### ***Какво је стање владавине права у седишту школе након годину дана?***

*На њу су будно пазили чувари владавине права и инструктори Аутохтоне школе владавине права. Њихов извештај је кратак и гласи: - рупе на путу „Јужно од Лесковца“ од Шашинца до Кукуловца нису закрпљене. Путоказ табла постоји за Шашинце али не и за Кукуловце, такође нема ни једне табле као ознаке за насесељено место Кукуловце; нема ни тзв. „браон“ табле са ознаком специфичне школе као споменика нематеријалне културне баштине од изузетног значаја; асфалт се већ две године доста добро држи. А што се тиче владавине права у Кукуловцима, мештани кажу: још неје умрла, а кд ће не се знаје.*

*Институт Кареја и група прикривених чувара владавине права у Кукуловцима, наставиће да прате једнако стање асфалта и владавине права као и све друге радове на саобраћајној инфраструктури локалног пута „Јужно од Лесковца“. Посебну пажњу у*

*наредном периоду посветићемо изучавању свих аспеката предметног феномена са циљем да се обогати нематеријална културна баштина Републике Србије.*

## **Владавина права се не прима у блату и прашину, само на асфалт**

Теоријска разматрања апстрактног правног феномена већем делу становништва делују неразумљиво. То не значи да становништво нема готово савршен осећај за владавину права. Оно, становништво не само што може да га постави у реалном животу, него и да га реши ефектније него што би то учино тим експерата. Може се то много брже и једноставније спознати, одласком у Кукуловце. Локално становништво је животном муком терано, потпуно несвесно, успоставило аутохтону школу примењене научне мисли „Кукуловце 2020.“ Њој се прикључила већина тог малог села. Многи њени посленици прецизно ће нам одговорити на питање ко влада Србијом.

Стиче се утисак да је у задње време, које се подударе са напорима да постанемо пуноправни члан заједнице европских народа, владавина права прилично присутна у јавности. Међутим, рекло бих се да је то терминолошки а не суштински. О њој се декларативно и уопштено говори, при чему готово и да се не примећује суштина. То не чуди, обзиром да јавни дијалог зависи

од моћних, а њима владавина права смета. Њихова логика је једноставна:

### **Шта ће ми власт, ако постоји владавина права. Места има само за једно!**

Ретки су појединци, углавном из невладиног сектора, који имају правилни приступ владавини права. Једноставно, што се о њој више говори, све је мање има. При чему се то умањење тако перфидно одвија да се на њега привикавамо.

Већ на самом почетку видимо да је владавина права у најмању руку спорна. Шта је узрок томе, питање је коме треба посветити посебну пажњу. Размишљања на ту тему воде нас директно на само извориште менталитета. У њему проналазимо одговор у форми питања: Коме у Србији треба владавина права? На први поглед, рекло би се да је питање сувишно. Допуњујемо га следећим: Да ли би се, и у којој мери, грађани одрекли владавине права ради остварења неког свог циља, или решења личног горућег проблема? Владавина права једнако мора да важи за сваког, те грађани немају шта да је се одричу или не одричу. То каже теорија, да видимо шта кажу грађани?

Становници села Кукуловце били су директни. Дефинисали су владавину права, тако да буквално и неписмен човек може да разуме; а онда нам то и на делу показали. Као грађанин Србије можете имати емоције, исказати их, или се уздржати, али се осећа горак укус сазнања да је обичан народ разумнији од

академске заједнице. Мало је пажње добила научна мисао „Кукуловце 2020“; као да смо љубоморни на те обичне људе, које неки називају обичним народом. Они виде да је „цар го“, и „хоће свој део.“ Кукуловчани су се показали као експерти за примену владавине права у пракси. Хтели то да признамо или не, у народу је дубоко усађена Школа примењене научне мисли „Кукуловце 2020“. У ком је односу са владавином права, да ли је узрок или последица?

...

Кареја је у Аутохтоној школи владавине права – Кукуловце 2020, видела вредан материјал за научно истраживање, те је у складу са својим скромним могућностима држала фокус на догађајима у вези са њом и баштинила ту оригиналну мисао. Од каквог ће утицаја на Аутохтону школу владавине права Кукуловце 2020 бити предстојећи Избори 2023. године, видећемо и учење допунити.



## КАКО СМО СНИМАЛИ ФИЛМ

### Дневничке белешке

#### Идејна скица:

Креативни уметнички производ базира се на оригиналном схватању владавине права у Кукуловце.

- Иновација - Додатна вредност овог предлога пројекта је иновативни начин приказивања стања корупције и владавине права у Србији. Први пут ће то бити интерактивна уметничка представа баш са грађанима који су корупцију прихватили. То ћемо приказати иронијом и црном сатиром, извргнућемо руглу људску духовну беду. Надајући се да ће такав приказ деловати као шок терапија на друштво у целини.

- Пример добре праксе - Грађани отворено прихватају учешће у „игри“ коју води политичка корупција. То чине искрено и изричито; као у дијалогу из једног култног филма: „Хоћу мој део, нећу да ме преварите“. Филм као продукт пројекта ће на најбољи начин показати најбољу пракси приказа стања друштва дубоко захваћеног политичком корупцијом.

- Потребе маргинализоване популације – Кукуловчани се могу сматрати секундарно маргинализованим, због свог положаја на споредном путу, од кога су додатно скрајнути. Немају приступ ни једном од садржаја који

имају становници градова. Иако су решили проблем асфалтирања улице, други проблеми су остали. Предлог пројекта указује на ту врсту секундарне маргинализације и проблеме која она даље производи.

У Кукуловце смо дошли са следећим основним ставом:

Ми нисмо странка, ми нисмо политичари. Ми смо организација цивилног друштва која се залаже за владавину права и бори против корупције.

Ми немамо паре да изградимо водовод у Кукуловцу, ни канализацију. Ми ништа не обећавамо и ништа не тражимо. Желимо да помогнемо Кукуловцу и Шишинцу, али и свим селима и свим поштеним и вредним људима. Желимо да целој Србији покажемо како живе и раде поштени људи. Цела Србија треба да види муку поштених људи, како се боре за живот и за владавину права.

И било је потребно да то кажемо неколико пута, јер су грађанке и грађани Кукуловца сваки разговор скоретали на политику, помињући политичке стране и њихове лидере. Није било лако држати разговоре у теми. Био је то још један доказ да је народ затрован политиком у њеном најбаналнијем облику.

## „ЛИБРЕТО“

### Глумац Ненад:

Драги пријатељи и браћо,

Окупили смо се данас да се подсетимо на дане када смо бранили своје право.

Нисмо дали да нас преваре и када смо добили свој пут, да не газимо више по блату. И ми смо људи, иако не живимо у граду.

Било је то пре три године.

Добили смо асфалт, али су сви други проблеми остали.

И не само да су остали него су се повећали!

Које проблеме имамо овде у Кукуловце, али и у Шишинце и у многа друга села?

ЧЕКА ДА ЧУЈЕ ОДГОВОР

Да Вас чујем! Слободно! Реците своју муку, ако хоћете да је се ослободите.

Шта је већи проблем асфалт, или да може да се живи од вишњу, од парадајз и паприку?

Да вас чујем!

Да ли су важне гарантоване цене?

Имамо ли ми право да нормално живимо, или имамо само право на муку?

Да вас чујем! Да ли смете да кажете? Или је једино што смете да се мучите. То вам нико не брани.

Од чега се боље живи, од вишњу, од поштен рад, или од мућке и народ да се превари?

Шта се боље продаје – владавина права или вишња?

Да вам кажем, да знате, да сте и ви грађани и грађанке, да сте људи исто као они у градовима, да и ми овде у

Кукуловце имамо своје право. То смо и показали када смо добили асфалт.

Али асфалт није решио наше проблеме!

Обећали су нам уличну расвету, пијаћу воду, канализацију и дечије игралиште.

Да ли је обећање испуњено?

Да ли су нас слагали?

Е не дамо више да нас лажу!

Зато сада хоћемо да покажемо да наше право има цену, и да нашу владавину права можемо да продамо када ми хоћемо и коме ми хоћемо. Таква су правила која важе у нашем друштву. Па када су таква да важе за све, а не само за неке.

Не дамо да се играју са нама. Хоћемо да покажемо да наша владавина права има цену, и то одмах да докажемо.

Ево како ћемо то да докажемо. Продаћемо своју владавину права!

Сада ћемо у Кукуловце да отворимо прву берзу владавине права у Србији. Овде ће да све буде чисто и поштено, ви берзи продате владавину права, берза вама одмах исплати евре.

Сада имамо први у Србији берзу владавине права!

Живела прва берза владавине права у Србији!

**ЧЕКА ПАР СЕКУНДИ ДА СЕ ПУБЛИКА УТИША, УТИШАВА  
ЈЕ РУКАМА**

Ко хоће да прода своју владавину права одмах ће да добије девизе.

Праве девизе добија, а не даје ништа. Имате право да своју владавину права и када је продате, да је опет продајете колико год пута хоћете.

Да чујемо за колико пара би продали своју владавину права?

ЧЕКА ОДГОВОР ИЗ ПУБЛИКЕ. ПОКАЗУЈЕ НОВЧАНИЦУ ОД 10 ЕВРА

Да ли има нека нижа цена?

Да ли неко тражи 10 евра?

УПУЋУЈЕ ПРОДАВЦА ДА ДОЂЕ ДА ПРЕУЗМЕ НОВАЦ КОД ОСОБЕ ЗАДУЖЕНЕ ЗА ТО.

Идемо даље са куповином. Ко хоће још да прода своју владавину права.

Ко продаје за 20 евра?

ПОКАЗУЈЕ НОВЧАНИЦУ ОД 20 ЕВРА

УПУЋУЈЕ ПРОДАВЦА ДА ДОЂЕ ДА ПРЕУЗМЕ СВОЈ НОВАЦ КОД ОСОБЕ ЗАДУЖЕНЕ ЗА ТО

Идемо даље. Ко хоће још да прода своју владавину права?

Ко хоће за 30 евра?

САДА НЕ ПОКАЗУЈЕ НИШТА.

УПУЋУЈЕ ПРОДАВЦА ДА ДОЂЕ ДА ПРЕУЗМЕ СВОЈ НОВАЦ КОД ОСОБЕ ЗАДУЖЕНЕ ЗА ТО

КАДА ПРОДАВАЦ ДОЂЕ, ПРВО ДОБИЈА НОВЧАНИЦУ ОД 30 ЕВРА. ОЧЕКУЈЕМО ДА КУПАЦ РЕАГУЈЕ ДА КАЖЕ ДА ЈЕ ПРЕВАРЕН. НАКОН РЕАКЦИЈЕ, КУПАЦ ДОБИЈА ПРАВУ НОВЧАНИЦУ ОД 20 И ОД 10 ЕВРА. УКУПНО 30.

Идемо даље. Ко хоће да прода владавину права?

Да чујем колико тражите? Ко хоће за 50 евра?

ПОКАЗУЈЕ НОВЧАНИЦУ ОД 50 ЕВРА.

УПУЋУЈЕ КУПЦА ДА ДОЂЕ ДА ДОБИЈЕ СВОЈ НОВАЦ.

Идемо даље. Ко хоће још да прода своју владавину права? Да чујем, колико вас има!

ЧЕКА ОДГОВОР ИЗ ПУБЛИКЕ.

Сви ћете да продате своју владавину права, само да кажете колико пара тражите, и да се упишете на листу чекања берзе. Берза треба да скупи све понуде, па ће новац да исплати када га набави. Сада ко хоће да се упише у листу чекања, и да каже колико пара тражи за своју владавину права.

ПОЗИВА ЈЕДНОГ ПО ЈЕДНОГ ДА ДОЂЕ ДО ОСОБЕ КОЈА УПИСУЈЕ У ЛИСТУ ЧЕКАЊА.

### **ДРУГИ ЧИН**

ДОК СЕ ПРОДАВЦИ УПИСУЈУ У ЛИСТУ ЧЕКАЊА, ПОЗИВА СВЕ ПРИСУТНЕ КОЈИ ХОЋЕ ДА БУДУ ЧУВАРИ ВЛАДАВИНЕ ПРАВА У ЛЕТЊЕМ ПЕРИОДУ У КУКУЛОВЦУ, ДА СЕ ЈАВЕ. СВАКИ ЧУВАР ЋЕ ДОБИТИ МАЈИЦУ И ЦЕРТИФИКАТ, А ПОСАО ЋЕ ДА ИМА ОНОЛИКО КОЛИКО ХОЋЕ ДА ЈЕ ЧУВА, АКО ХОЋЕ.

Хвала свима. Много вам хвала.

### **ГЛУМИЦА БОЈАНА – „МИЦА ИЗ КУКУЛОВЦЕ „:**

НАЛАЗИ СЕ У ПУБЛИЦИ.

КАДА НЕНАД ПИТА ПУБЛИКУ, ОНА ОДГОВАРА И ПОЗИВА ПУБЛИКУ ДА КАЖЕ ДА ЛИ ЈЕ ТАКО.

АКО НИКО НЕЋЕ ДА ПРОДА ВЛАДАВИНУ ПРАВА ЗА 10 ЕВРА, БОЈАНА СЕ ЈАВЉА. КАЖЕ:

Када нико неће од вас мушкараца, ја ћу. Ви се бојите, а ја жене се не бојим.

АКО СЕ ТО ДЕСИ, НЕНАД, ПОНОВО ПИТА ПУБЛИКУ КО ЋЕ ДА ПРОДА ЗА 10 ЕВРА.

## **Интерактивна уметничка представа „Берза владавине права – Кукуловце 2023“**

Кукуловце, на улици код школе, 3. јул 2023. у 19 сати, публика се окупила, интерактивна уметничка представа је почела обраћањем Ненада Митровић академског глумца из Кукуловца. Његова улога је била двојака. Као глумац требало је да води представу и да је усмерава у жељеном правцу, а као Кукуловчанин требало је да и сам буде публика. Чим је изговорио првих пар реченица, обузеле су га емоције, заћутао је и сишао са импровизоване бине. У том тренутку сви планови о вођењу представе су пали у воду. На срећу Бојана Стефановић глумица аматерског позоришта Драмадери из Лесковца, фантастично је реаговала, преузела улогу вођења представе и маестрално је водила до краја. У томе је свакако учествовао и Ненад Митровић који се убрзо вратио на сцену и осећајем врхунског уметника, сам себи пронашао улогу у представи, допуњујући глумицу.

Представа је била дефинисана као интерактивна. Али, то је ипак била само наша жеља. Велики ризик је био очекивање да публика игра онако како смо замислили.

Могло је да се деси да публика буде неактивна, могле су реакције да буду не примерене, увредљиве, агресивне. Публика је могла и да се разиђе, посебно када је видела да то неће бити класична позоришна представа у којој игра њихов комшија Ненад.

Вероватно да су припреме за цео догађај уродиле плодом, јер су реализоване три дана пре догађаја, са укупно четири доласка у село. Публика је узела активно, чак и хиперактивно учешће, тако да је у једном тренутку претила опасност да преузме догађај. Водећи глумачки пар уложио је напор да интерактивна представа буде под контролом.

Посебно је у филму уочљив тренутак када у представу, директно у кадар улазе два трактора. Улазак првог трактора доминира, тако да улазак другог трактора остаје у другом плану. То делује готово савршено. Да смо хтели да режирамо, не би нам тако добро успело. А није реч о режији, већ се једноставно поклопио тренутак уласка трактора на сцену, са почетним развојем представе. Трактористи нису из Кукуловца, већ из суседног села Шишинце. Други тракториста је унео максималну динамику у представу и био савршени говорник и саговорник. Али је био противник било какве куповине и продаје, сматрајући то неморалним. Уз објашњење да су људи били заварани када су продали гласове за асфалт. Живо учешће публике у представу видело се и кроз бурну дискусију коју су водили једни са другима, која је на моменте прелазила у свађу.



Код присутних није било никакве дилеме да ли ће или неће пристати да никада лакше зараде новац. Један за другим су се јављали продавци владавине права за 10, за 20, за 30 и за 50 евра. Чује се како један каже да не пристаје на испод десет хиљада. Један је рекао да неће да се брука испод 300 евра. На крају је неколицина пришла како би се уписали у листу чекања, али је неколико одустало видевши да новац неће одмах добити. У свеопштој делимично гужви, делимично еуфорији, ипак се неколико лица уписало на листу чекања за продају владавине права по траженој цени од 300 евра.

Све је указивало, да смо у кратком року могли да направимо рекордни промете на берзи владавине права, само да је било још пара.

Сада можемо да кажемо да је било материјала да се монтира серијал од три, а не једне полусатне епизоде. То није учињено, јер није планирано, а није било ни средстава. Уједно питање је и да ли би серијал сам себе угушио, такође питање је да ли је филм пренатрпан? Наше мишљење је да није, уз неопходну ограду да је реч о лаичком мишљењу без обзира на чињеницу да смо аутори филма. Ту су професионалци чије искуство нас наводи да је филм упакован у праву меру. О техничким параметрима не треба трошити речи, јер испуњавају све стандарде за приказивање и на технички најзахтевнијим тв станицама.

Учинићемо напор чији је исход мало неизвесније од утопије, да приволимо телевизијску станицу коју плаћамо, а која себе назива медијским сервисом грађана, да филм прикаже, или нам одговори да су сви термини у програмској шеми попуњени, те да им се јавимо следеће године.

И даље је страх пратилац наши активности. Углавном се исказује као страх од губитка посла ако би нам уступили простор, или ако би извештавали о нашим активностима, у овом случају уколико би приказали филм на телевизији. Мислили смо да смо снимили документарни филм, али он испаде филм страве и ужаса.

Ипак, не плаше се сви у Србији, те нам је одсуство страха а присуство личног интегритета дало простор да будемо медијски видљиви. Одлучили смо се да телевизијска премијера буде на ТВ Форум Пријепоље. То је био наш скромни поклон ТВ Форуму за 15 година медијског светла у мраку који је све црњи. Филм је приказала и ТВ Марш из Ваљева. ТВ Ваљево плус објавило је садржајан прилог са пројекције филма у том граду. ТВ Нова С емитовала је прилог о филму који је на њиховом ју тјуб каналу имао 179.000 прегледа. Филм је достављен још неким телевизијама које га до сада нису приказале, што не значе да то неће учинити након закључења овог текста.

Такође филм је доступан и на Карејином ју тјуб каналу, као и на ју тјуб каналима медија који су за то били заинтересовани.

## О ФИЛМУ СУ ГОВОРИЛИ

Јово Бакић:

- Мени је задовољство да говорим на премијери овог филма. Филм је одличан, јако тужан и изазива сету, јер приказује стање у коме се наше друштво налази.
- Једна од мојих колегиница из топличког краја, је причала о томе како се продају гласови у њеном крају, за детерџент, кафу , још пре десет година. Што идете јужније , глас је јефтинији. И раније се цена прилагођавала на основу платежне моћи људи.
- Овде видимо да је асфалт тај, при чему је важан избор приоритет, није вода, није канализација, већ асфалт.
- Ми смо једно сиромашно друштво и овде је глас јефтин. Шта се овде продаје, продаје се грађански суверенитет. Ако грађанин продаје свој глас своје право да бира власт, односно оне који ће му служити наредне четири године. Он заправо подрива владавину права и саму правну државу.
- Мислим да овај филм служи и образовању људи, али да ли је то довољно?

Александра Булатовић:

- Филм сам веома емотивно доживела. Подсећа на вашу и моју свакодневицу. Имали смо прилике да у двадесетак минута , добијемо увид

у једну праву органску заједницу, чији чланови не знају ништа о правничкој теорији, о правима размишљају интуитивно, али доказ о динамичком размишљању, уочавамо на крају филма, када један од њених чланова каже : „ Да све има своју цену, али моја цена је мера моје слободе.“

- Осећање о коме смо чули да људи говоре у овом филму, да се страх испољава кроз беспомоћност, и отуда је овде као тематика владавина права, али не као о неком теоријском концепту, поента је у том органском разумевању, на који би начин заједница требала да функционише, и односа чланова заједнице и институција. Какав је то однос давања и очекивања, шта се сматра примереним и где је ту достојанство данас?
- Ово је фантастичан потсетник, свакога да промисли о свом микросвету, и какав је однос нашег микросвета са ширим окружењем.
- Ово је алтернативни поглед на нашу политичку стварност.

Милица Шарић директорка Центра за истраживачко новинарство Србије (ЦИНС)

О филму је речено и написано много коментара на промоцијама филма, друштвеним мрежама, уз објаве на порталима и на ју тјубу. За ову прилику издвоји смо 79 коменатра који прате прилог Нова ТВ С у емисији „Међу нама“ на њиховом ју тјуб каналу.

## АНАЛИЗА 79 КОМЕНТАРА

Већина коментара на емитован прилог о куповини гласова, у негативан контекст очигледног кршења уставних права на слободно гласање, односно „куповину гласа“ а тиме и бирачког права, пребације на несавесност, односно незнање и похлепу самог бирача: преко 30 који листом осуђују „ поткупљене гласаче“:

- „То браћо и сестре што сте урадили, зове се примитивизам. Да ми није зао ваше деце (коју васпитавате исто тако, јер боље не знате) замолио би све грађане Србије да добро размотре да ли сте ишта заслужили. Сид да вас буде.“

- „Небески народ, а просечан коефициент интелигенције 42 !“

- „Нисте ни заслужили та 2.5 километра кад сте тако примитивни!!!!“

- „Не треба вам кутије него маљ па у чело сами себе“

- „Слепци“

- „Багра“

Следе по бројности коментари који осуђују политичке странке које ово чине, јасно одсликавајући поделу међу грађанима, осудом странака на власти (СНС и СПС) и симпатизерима владајуће коалиције који листом подвлаче да је страначка куповине гласова одувек било и да је карактеристика друштва:

- „Људи гласајте али не за ове преварант ако не изађете опет сте гласали за ове што су вас слагали “

- „И у Шапцу је обећан пут Шабач Планина Цер после 2 године ништа“

- "Исто је било и за време Слобе и демократа па сад и ових биће и после сјахо курта узјахо мурта"

- „Све странке су то радиле” – „Не, овако је радио прво СПС, а онда "докторирао" СНС, али је то купљен докторат, зато се и руше темељи и пуца фасада таквог „патриотизма и знања"..., али, ко не зна, све исто и слично су у српској историји увек радили и они стари радикали и напредњаци “.

Део коментара се односи на одбијање да се поверује у овакву могућност пребацивањем одговорности на поткупљене медије и групе активиста који лажно ово приказују како би наштетиле владајућим странкама;

- „Па ко је куповао не се... више ви лажови лажете нас годинама”

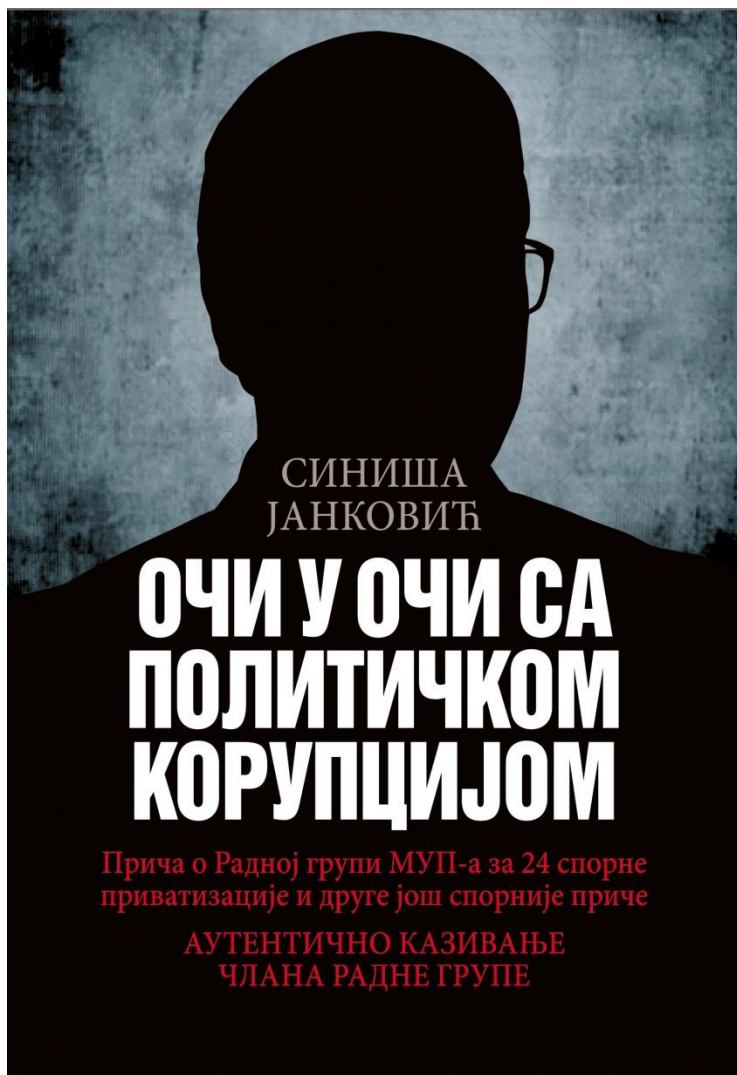
-“Где сте нашли ове ваше, може само будала да верује.” Такође се уочава и само констатовање трагикомичности ријалити гласачке стварности постављанем низа смајлија , што се сматра довољним коментаром.

### **Најчешћа питања на промоцијама**

Биле су констације: да је филм режиран, да новац није рави и да ли су новац вратили након снимања? То сматрамо похвалом.

Посебно занимљив био је један озбиљан предлог да може да нас одведе на место где можемо пуно владавине права да купимо, само не зна колико пара имамо!

Од истог аутора:



Синиша Јанковић  
**КАКО ЈЕ ЈЕДНА ЦЕДУЉИЦА СРУШИЛА МУП**

Синиша Јанковић

# **КАКО ЈЕ ЈЕДНА ЦЕДУЉИЦА СРУШИЛА МУП**





СИНИША ЈАНКОВИЋ

**ДЕСЕТ ГОДИНА  
ИСТИНЕ И ЗАБЛУДЕ  
О РАДНОЈ ГРУПИ МУП-А  
ЗА 24 СПОРНЕ  
ПРИВАТИЗАЦИЈЕ**

Панчево  
2022.

У припреми:

Синиша Јанковић

**ЖМУРЕЋИ**

**~~ОЧИ У ОЧИ~~ СА**

**ПОЛИТИЧКОМ КОРУПЦИЈОМ**

*Сатиричне приче о догађајима који се догодили нису; а  
може бити и да јесу?*

*Тотални антипод приче о сусрету са политичком  
корупцијом очи у очи.*

ЦИП број

## Садржај

Писмо бр. 5 читаоцу .....	6
Резиме .....	7
Избори у Србији .....	10
Хронологија у два чина .....	13
Чин први .....	14
Чин други – избори 2022. ....	18
Непристојна понуда .....	20
Корупцијска равнотежа .....	21
Владавина права се брани у Кукуловцу .....	22
Аутохтона школа владавине права Кукуловце 2020 .....	25
Владавина права се не прима у блату и прабини, само на асфалт .....	30
Како смо снимали филм .....	33
Либрето – текст за глумце .....	35
Интерактивна уметничка представа „Берза владавине права – Кукуловце 2023“ .....	39
О филму су говорили .....	43

Синиша Јанковић

## **А САД, ДА ИЗАЂЕТЕ НА ИЗБОРЕ**

Есеј о владавини права у Србији на примеру села Кукуловце

Прво издање - бесплатан примерак

Издавач:

Удружење грађана

Институт за истраживање корупције Кареја

[nvo.kareja@gmail.com](mailto:nvo.kareja@gmail.com)

За издавача:

Синиша Јанковић

Уредник:

Синиша Јанковић

Сарадник:

Драгана Петров

Стручни консултанти:

Ненад Живковић

Дарко Шпер

Дизајн:

Ирена Станковић

Штампа

*Street Copy*

Тираж 30 примерака

Панчево

2023.

*Copyright © 2022 [Синиша Јанковић]. All Rights Reserved/Сва права задржана.*

